

# مصلی الجنائز

(كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ)

هر کسی چشنده [طعم] مرگ است

[آل عمران: ۱۸۵]

رأى النبي ﷺ جنازة فقال: «مُسْتَرِيحٌ وَمُسْتَرَاخٌ مِنْهُ، الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ يَسْتَرِيحُ مِنْ نَصَبِ الدُّنْيَا وَأَذَاهَا إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ، وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ يَسْتَرِيحُ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ، وَالشَّجَرُ وَالِدَوَابُّ». پیامبر ﷺ جنازه‌ای را دیدند و فرمودند: «مُسْتَرِيحٌ وَمُسْتَرَاخٌ مِنْهُ، بِنْدَةُ مُؤْمِنٍ مِنْ رَجْعٍ وَآزَارِ دُنْيَا بِهِ رَحْمَتُ اللَّهِ مِی‌رسد و بِنْدَةُ فَاجِرٍ مِنْ آوِ بِنْدِگَانِ وَشَهْرَهَا وَدِرْخْتَانِ وَحِیَوَانَاتِ رَاحَتِ مِی‌شوند».

به روایت بخاری (۶۵۱۲)

عزاداری

الله عزای شما را نیکو بگرداند، مصیبت شما را جبران کند و میت شما را بیامرزد،

«بهراستی از آن خداست آنچه بگیرد و آنچه بدهد؛ و هر چیزی نزد او زمان مشخصی دارد، پس باید صبر کنید و امید پاداش داشته باشید.»

(شیوه نماز جنازه)

تکبیر اول را می‌گوید، سپس اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و بسم الله می‌گوید و سوره فاتحه را می‌خواند.

سپس بار دیگر تکبیر می‌گوید و بر پیامبر صلی الله علیه و سلم همانند تشهد در پایان نماز درود می‌فرستد.

سپس تکبیر سوم را می‌گوید و برای میت دعا می‌کند.

سپس تکبیر چهارم را می‌گوید و اندکی مکث می‌کند و اگر بخواهد دعا می‌کند، سپس با یک سلام به سمت راست می‌گوید: (السلام علیکم و رحمة الله).

### از دعا‌های وارده در نماز بر میت:

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِّ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَقِهِ فِتْنَةَ الْقَبْرِ، وَعَذَابَ النَّارِ). «بارالها، او را بیامرزد و مورد رحمت خود قرار بده و او را ببخش و از او درگذر؛ و پذیرایی از او را نیکو بگردان و محل ورود او را وسیع بگردان؛ و او را با آب و برف و تگرگ بشوی و همچون پاک شدن لباس سفید از پلیدی، او را از گناهان پاک بگردان؛ و به او خانه‌ای بهتر از خانه‌اش و خانواده‌ای بهتر از خانواده‌اش و همسری بهتر از همسرش عنایت بفرما؛ و او را وارد بهشت نموده و از فتنه قبر و عذاب دوزخ پناهش ده».

به روایت مسلم (۹۶۳).

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرْنَا وَأُنْثَانَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ). «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرْنَا وَأُنْثَانَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ» یعنی: «بارالها، زنده و مرده و کوچک و بزرگ و مذکر و مؤنث و حاضر و غایب ما را بیامرز؛ بارالها، هریک از ما را که زنده نگه داشتی، او را بر اسلام زنده نگه دار و هریک از ما را که میراندی، او را بر ایمان بمیران؛ بارالها، ما را از اجر و پاداش او محروم مگردان و بعد از او ما را گمراه نکن.»

به روایت ابوداود (۳۲۰۱)، و شیخ آلبنی آنرا صحیح دانسته است.

و اگر میت کودک باشد، به جای استغفار برای او [بگوید]:

بارالها، او را اجر و پاداش و ذخیره‌ای برای پدر و مادرش قرار بده و شفيعی که خواسته‌اش اجابت می‌شود؛ بارالها، به وسیله‌ی او میزان و ترازوی اعمال پدر و مادرش را سنگین بگردان و اجر و پاداش‌شان را بزرگ بفرما و او را به صالحان ملحق کن؛ و او را در کفالت ابراهیم علیه السلام قرار بده و به رحمت خود از عذاب دوزخ نجات بده؛ و خانه‌ای بهتر از خانه‌اش و خانواده‌ای بهتر از خانواده‌اش به او عطا فرما؛ بارالها، گذشتگان ما و کسانی که پیش‌تر از جمع ما

رفتند و آنان که در ایمان از ما پیشی گرفتند را بیمارز. نگا:  
المغنی اثر ابن قدامه (۴۱۶/۳).

رئاسة امور دینی در مسجد الحرام  
وکالت امور علمی و ارشادی

## فهرست

- 2..... عزاداری
- 2..... (شیوه نماز جنازه)
- 3..... از دعاهای وارده در نماز بر میت